

Souhrnná teritoriální informace Katar

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Kuvajtu (Kuvajt) ke dni 10. 1. 2020 1:45

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.10)
3. Vztahy země s EU (s.14)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.16)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.19)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.22)
7. Kontakty (s.29)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Stát Katar je monarchií (emirátem) s prvky absolutistické a konstituční monarchie. Nezávislost získal v roce 1971. Hlavou státu je emír, který je vždy vybírán z rodu Al-Thani. Emír vykonává exekutivní moc prostřednictvím vlády, kterou sám jmenuje a odvolává. Jako vrchnímu veliteli branné moci mu přímo podléhá obranná rada, která vykonává obvyklé funkce ministerstva obrany. Soudní moc je kontrolována emírem, který jmenuje a odvolává soudce. Ústava z roku 2005 ustavuje Parlament (Majlis al-Shura) o 45 členech, z nichž 2/3 (30 členů) má být voleno v přímé volbě a 1/3 (15 členů) je jmenována emírem z členů vlády a jiných osobností. Politické strany nejsou v Kataru povoleny.

Ekonomická situace

Katar patří mezi ekonomiky s dominantní orientací na těžbu a zpracování ropy a zemního plynu. Příjmy z prodeje ropy a zkapalněného zemního plynu (LNG) tvoří tradičně kolem 70 % rozpočtových příjmů, představují 90 % exportu a podílí se ze 60 % na HDP země, nicméně Kataru se daří diverzifikovat svoji ekonomiku a druhým největším tvůrcem HDP s podílem 30-40 % jsou dnes služby, především finanční služby a turismus. Vzhledem k omezené místní produkci je většina potřeb země kryta dovozem.

Katar je jedním z nejbohatších států na světě - v přepočtu na hlavu (per capita) je HDP země podle Mezinárodního měnového fondu (MMF) více než 130 tis. USD (2018), což je vůbec nejvíc ze všech zemí v tomto srovnání. Země disponuje 3. největšími zásobami zemního plynu na světě (14% světových zásob, při současné těžbě vystačí asi na 120 let) a je jeho největším exportérem (cca 80 mil. t/rok). Export plynu směřuje do 23 států 4 kontinentů. Katar je rovněž sídlem Gas Exporting Countries Forum (GECF), které slouží koordinaci světových cen plynu.

Katar je jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik Zálivu. Odhad růstu HDP pro rok 2019 se pohybuje na úrovni 2,1 - 2,5 %, výhledově se však po roce 2020 očekává růst na úrovni 3-4 % ročně. Hlavním motorem růstu je mohutná domácí investiční poptávka, která je dána dlouhodobými investičními plány Kataru a podporovaná masivní výstavbou spojenou s pořádáním světového mistrovství v kopané v roce 2022. Přebytky státního rozpočtu jsou nicméně minulostí a od roku 2015 i Katar vykazuje deficitní rozpočty, po 18 letech přebytkových státních rozpočtů. Na vině byl především pokles cen ropy a plynu po roce 2014.

Míra inflace se v roce 2018 snížila na zanedbatelných 0,3 % a výhled do roku 2019 je na 0,4 %. Míra nezaměstnanosti dále klesla na 0,2 %. Katar si i nadále zachovává regionálně nejvyšší (spolu s Kuvajtem a SAE) áčkové ratingy AA (Standards & Poor's) a AA (Fitch) se stabilním výhledem. Fiskální situaci Kataru výrazně zlepšují naakumulované devizové rezervy z předchozích let, které koncem roku 2018 dosáhly astronomické výše přes 300 mld. USD (tato částka přesahuje 150 % HDP země). Rezervy jsou z větší části dlouhodobě investovány v zahraničí a z menší části pak uloženy v domácích aktivech. Správcem rezervních aktiv je Qatar Investment Authority (QIA), státní suverénní fond, který aktiva investuje prostřednictvím své dceřiné společnosti Qatar Holding.

Pokles cen ropy a plynu a s tím související pokles státních příjmů nezměnil grandiózní investiční plány Kataru do roku 2030 (cca 200 mld. USD infrastrukturních investic), vedl však k přehodnocení priorit (zdravotnictví, vzdělání, doprava a MS) a i ke zrušení některých dílčích projektů (např. petrochemický projekt Qatar Petroleum – Shell za 6,4 mld. USD).

Po uvalení ekonomické blokády a dovozního embarga na Katar ze strany jeho sousedů SAE, KSA a Bahrajnu v červnu 2017 byla katarská ekonomika, která je závislá na dovozu většiny zboží ze zahraničí, citelně zasažena. Celkový rozsah ekonomických dopadů je obtížně odhadnutelný, avšak HDP Kataru rostlo v letech 2017 a 2018 nejpomalejším tempem od roku 1995. Nižší růst HDP samozřejmě nemusel být zapříčiněn pouze embargem. Svoji roli zřejmě hrály i relativně nízké ceny ropy na světových trzích, které táhnou dolů i cenu zemního plynu - hlavní exportní komodity Kataru.

Situace Kataru je i přes embargo z roku 2017 stabilizovaná, a to do značné míry díky obrovským finančním rezervám země, které umožňují vzdorovat ekonomickému tlaku jeho sousedů. Prvotními zjevnými dopady embarga bylo markantní zdražení potravin (v průměru o cca 5 %), a to především čerstvého ovoce, zeleniny a biopotravin. Katar musel ve velmi krátké době nahradit doposud dominantní potravinové importy Saudské Arábie a SAE potravinami jiného původu (zejména Irán, Omán, Turecko a Evropa) a rovněž najít alternativní dopravní trasy (zejména přes Kuvajt či Omán). Na pultech obchodů se tak objevily nové, alternativní výrobky – například místo saudského mléka se prodává iránské a evropské. Vláda rovněž bezprostředně po uvalení sankcí dotovala hotely (údajně až 1 mld. USD měsíčně), které přišly o velice početnou saudskou a emirátskou klientelu. Prvotní šok embarga se projevil dramatickým meziročním propadem importů, za měsíc červen až o 40 %. V následujících měsících se však propad již postupně zmírňoval a koncem roku 2017 se katarský import stabilizoval téměř na stejné úrovni, jakou měl před embargem.

Dopady blokády byly zřetelné i v bankovníctví. Dle informací Moody's bylo v průběhu června a července z účtů katarských bank staženo do zahraničí přes 30 mld. USD. Do médií rovněž prosáklly informace o případech zmrazení bankovních účtů katarských občanů v emirátských bankách (a naopak). Tvrdý zásah dostaly také katarské státní aerolinie, Qatar Airways, které přišly o lety do znepřátelených sousedních států GCC. Zejména ztráta linky Rijád-Doha byla pro katarskou společnost, která v roce 2017 opakovaně získala prestižní ocenění nejlepší letecká společnost na světě, velice citelná. Odstavené letouny však společnost dokázala rychle využít pro nově zaváděná spojení do řady destinací, včetně nové přímé linky Praha-Doha, která byla otevřena v srpnu 2017 a jejíž kapacita byla díky úspěchu linky počátkem prosince 2017 zdvojnásobena (v současnosti letadla Qatar Airways na lince Praha-Doha létají dvakrát denně).

Konflikt se sousedy z GCC posílil obchodní vztahy Kataru s Iránem, Tureckem, Ománem a Kuvajtem. Irán Kataru otevřel téměř celý svůj letecký prostor a obchodní výměna mezi Katarem a Ománem vzrostla o 2000 %. Kuvajt rovněž zavedl přímé námořní spojení mezi svým přístavem Shuweikh a nově otevřeným Hamad Port v Kataru, který směle konkuruje přístavu Jebel Ali v Dubaji. Katar usiluje i o užší obchodní spolupráci s EU a jednotlivými evropskými zeměmi. Z pohledu českých společností tak embargo mohlo být (resp. stále ještě může být) obchodní příležitostí v situaci, kdy došlo k eliminaci obchodní konkurence ze SAE a KSA.

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Česky: Stát Katar
- Arabsky: Dawlat Al Qatar
- Anglicky: The State of Qatar

Emír Státu Katar:

- (His Highness) Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani

Složení vlády:

- Předseda vlády a ministr vnitra (Prime Minister and Interior Minister): Sheikh Abdullah bin Nasser bin Khalifa Al Thani
- Místopředseda vlády a státní ministr pro záležitosti kabinetu (Deputy Prime Minister and Minister of State for Cabinet): Mr. Ahmed bin Abdullah bin Zaid Al-Mahmoud
- Ministr zahraničních věcí (Foreign Minister): Sheikh Mohammed bin Abdulrahman Al-Thani
- Státní ministr pro záležitosti obrany a člen kabinetu (Minister of State for Defence Affairs, and Cabinet Member): Dr. Khalid bin Mohammed Al-Attiyah
- Ministr pro obecní správu a městské plánování (Minister of Municipality and Urban Planning): Sheikh Abdulrahman bin Khalifa bin Abdulaziz Al Thani
- Ministr pro energii a průmysl (Minister of Energy and Industry): Dr. Mohammed bin Saleh Al-Sada
- Ministr financí (Minister of Finance): Mr. Ali Sherif Al-Emadi
- Ministr pro kulturu a sport (Minister of Culture and Sport): Salah bin Ghanem bin Nassen Al Ali
- Ministr zdravotnictví (Minister of Public Health): Dr. Hanan Mohamed Al Kuwari
- Ministr pro sociální dávky, náboženství a záležitosti islámu (Minister of Endowments (Awqaf) and Islamic Affairs): Dr. Ghaith bin Mubarak Al-Kuwari
- Ministr mládeže a sportu (Minister of Youth and Sports): Mr. Salah bin Ghanem bin Nasser Al Ali
- Ministr pro ekonomiku a obchod (Minister of Economy and Trade): Sheikh Ahmed bin Jassim bin Mohamed Al Thani
- Ministr spravedlnosti (Minister of Justice): Dr. Hassan Lahdan Saqr Al Mohammadi
- Ministr administrativního rozvoje, práce a sociálních záležitostí (Minister of Administrative Development, Labor and Social Affairs): Dr. Issa Saad Al-Jafali Al-Nuaimi
- Ministryně komunikací a informačních technologií (Minister of Communication and Information Technology): Dr. Hessa Sultan Al Jaber
- Ministr pro plánování rozvoje a statistiku (Minister of Development Planning and Statistics): Dr. Saleh Mohamed Salem Al Nabit
- Ministr pro školství a vyšší vzdělávání (Minister of Education and Higher Education): Mr. Mohammed Abdul Wahed Ali Al Hammadi
- Ministr pro životní prostředí a místní správu (Minister of Environment and Municipality): Mr. Mohamed bin Abdullah Al Rumaihi
- Ministr dopravy a komunikací (Minister of Transport and Communications): Mr. Jassim Seif Ahmed Al-Sulaiti

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel:

2,7 mil. (2019), hustota obyvatelstva je 125 osob na km². Podíl ekonomicky činného obyvatelstva je přibližně 60 %.

Národnostní složení:

Katařané se na celkovém složení obyvatelstva podílí pouze asi 12 %. Cizinci s dlouhodobým pobytem se rekrutují jak z arabských zemí (především Egyptané, Syřané, Libanonci, celkem asi 30 %), tak asijských zemí (Pákistánci 14 %, Indové 14 %, Iránci 14 %, ostatní 14 %, tj. Bangladéšané, Filipínci, Srílánčané) a zbytek tvoří Evropané a Američané.

Náboženství:

Oficiálním náboženstvím v zemi je islám, islámské právo šaría je hlavním zdrojem legislativy. Mezi Katařany je 95% muslimů, z nichž je 92% sunnitů a 8% šiitů wahhábovského směru, založeného na striktním dodržování zásad prvotního islámu.

Úřední jazyk:

Arabština, vedle ní je běžně používána angličtina.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Vývoj HDP

HDP	2014	2015	2016	2017	2018
Celkem v mld. USD	206	161	151	166	192
Změny v %	4,0	3,7	2,2	1,6	1,4
Na hlavu v tis. USD	127	127	127	128	129

Zdroj: Economist Intelligence unit

Vývoj inflace

	2014	2015	2016	2017	2018
Inflace v %	3,1	3,1	1,7	3	0,3

Zdroj: Qatar National Bank, Qatar Economic Insight, Economist Intelligence Unit

Vývoj nezaměstnanosti

	2014	2015	2016	2017	2018
Nezaměstnanost v %	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5

Zdroj: Qatar National Bank, Qatar Economic Insight

Od devadesátých let až do krize v roce 2008/2009 meziroční růst katarského HDP běžně přesahoval 20-30 %. V kontextu světové recese způsobené dopady finanční a ekonomické krize se postupně ustálil na hodnotě kolem 5-6%. Po prudkém propadu světových cen ropy v roce 2014 postupně dále oslabil až na současné hodnoty kolem 1-2 %. V roce 2009 se očekává silnější růst zhruba na úrovni 2,3 % a v letech 2021-2023 další vzrůst až na 3-4 %.

Ačkoliv je HDP země stále ještě závislé na těžbě, zpracování a exportu jejího nerostného bohatství, motorem růstu HDP se postupně stává sektor bankovníctví, služeb, boomující stavebnictví a pomalu se rozvíjející průmyslová produkce. Nejdůležitějšími průmyslovými odvětvími jsou v Kataru výroba cementu, hnojiv, hliníku, ocele a počínající výroba v oblasti

lehkého strojírenství, elektroniky a elektrotechniky (solární panely a komponenty, LED osvětlení, ICT, atd.). Tento vývoj je v souladu s hlavními cíli vládní rozvojové strategie "Qatar National Vision 2030" (QNV2030), jejímž cílem je rozvoj a diverzifikaci národní ekonomiky Kataru. Záměr zahrnuje řadu infrastrukturních projektů, jako například národní železniční systém včetně metra za 25 mld USD, nový přístav za 7 mld USD, rozšíření letiště, 12 km přemostění zálivu v hl. městě, vybudování nových silnic a dálnic, výstavbu nových měst, průmyslových zón a logistických parků, výstavbu 9 nových a 3 rekonstruovaných fotbalových a plně klimatizovaných stadiónů, výstavbu hotelů nebo například železniční most mezi Katar a Bahrajnem. To vše má být impulsem pro růst, rozvoj a diverzifikaci katarské ekonomiky v "post-oil" éře.

Kataru se poměrně dobře daří diverzifikovat svoji ekonomiku a otevírat ji i zahraničním investorům. V posledních letech byly investovány značné zahraniční prostředky zejména do rozvoje infrastruktury a turistického ruchu. Katar rovněž pořádá řadu významných sportovních podniků v tenise, golfu, atletických a motocyklových závodech, které - v souladu s vládní strategií QNV2030 - upevňují image země jako moderní, liberální a cizincům otevřená země.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Hlavním zdrojem vládních příjmů jsou příjmy z ropy a zemního plynu. Od počátku tisíciletí až do dramatického snížení cen ropy a plynu na světových trzích v roce 2014 Katar dosahoval značných rozpočtových přebytků. To se však s pádem světových cen ropy z původních hodnot kolem 100 USD/barel na hodnoty kolem 30-40 USD/barel změnilo, což reflektovalo i deficity státních rozpočtů let 2015 - 2018.

	2015	2016	2017	2018	2019 (odhad)
HDP (nominální, mld. USD)	161	151	166	192	175
rozpočtové příjmy (% HDP)	31	31	26	26	31
rozpočtové výdaje (% HDP)	32	40	32	29	32
rozpočtová bilance (% HDP)	-1	-9	-6	-3	-1

zdroj: Economist Intelligence Unit (EIU)

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Přehled platební bilance, běžného, kapitálového a finančního účtu (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Běžný účet	6 694	23 807	51 975	62 031	62 587	54 835
Kapitálový účet	604	10 687	40 141	42 200	48 010	52 453
Platební	8 319	12 206	20 042	16 150	9 090	1 368

balance						
---------	--	--	--	--	--	--

Zdroj: Qatar National Bank, Facts and Figures

Dle Economist Intelligence Unit měl Katar v roce 2018 státní dluh ve výši téměř 60 % HDP. Zároveň však Katar akumuloval obrovské finanční rezervy díky vysokým přebytkům státního rozpočtu v předchozích dekádách. Tyto prostředky jsou investovány do zahraničních aktiv prostřednictvím státní investiční společnosti Qatar Investment Authority (QIA), která byla k tomuto účelu vytvořena v roce 2005. Investice realizuje a spravuje Qatar Holding, který je dceřinou společností QIA. Výše investovaných prostředků se odhaduje na 200–300 mld USD, kromě jiného se jedná o investice do banky Barclay's (12,7 %), koncernu Volkswagen Group (17 %), společnosti Royal Dutch Shell (3 %) či společnosti Harrods Group. Katar patří mezi největší světové investory.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Banky:

Sektor bankovníctví je v zemi mimořádně rozvinut a skládá se ze 17 bank, z nichž 9 je v katarském vlastnictví. Qatar Industrial Development Bank byla založena v r. 1997 a jedná se o specializovanou, státem vlastněnou instituci financující malé a střední podniky. V zemi působí 2 arabské a 6 zahraničních bank. Katarská centrální banka Qatar Central Bank, založená v r. 1993 na základech Qatar Monetary Agency, určuje bankovní a peněžní politiku v zemi. Dle investičního zákona č. 13 z roku 2000 (a jeho novely z ledna 2019) je stále zakázáno podnikání zahraničního kapitálu v sektoru bankovníctví, pojišťovnictví a obchodních služeb, vláda však vytvořila instituci Qatar Financial Center, který tuto překážku překonává a je možno jí využít i pro založení nové zahraniční banky. Stávající zahraniční banky byly v Kataru založeny ještě před vyhlášením nezávislosti Kataru v roce 1971.

Přehled nejvýznamnějších bank v Kataru

	Banka	v majetku	od	zákl. jmění v mil. QR
1	Qatar National Bank	Katar	1. 1. 1965	301 955
2	Commercial Bank	Katar	10. 4. 1975	71 540
3	Doha Bank	Katar	15. 3. 1979	52 420
4	Qatar Islamic Bank	Katar	7. 1. 1983	58 286
5	Al Ahli Bank of Qatar	Katar	1. 9. 1984	17 734
6	Qatar Islamic Bank	Katar	1. 1. 1991	58 286
7	International Islamic	Katar	Od 2000	23 400

8	Al Khaliji	Katar	Od 2007	32 000
Zahraniční banky				
9	HSBC	Anglie	28. 2. 1954	19 251
10	Arab Bank Ltd	Jordánsko	18. 6. 1957	5 988
11	Mashreq Bank Ltd	SAE	1. 10. 1993	4 907
12	Standard Chartered Bank	Anglie	21. 1. 1950	7 869
13	BNP Paribas	Francie	28. 2. 1954	2 663
14	Bank Saderat	Írán	1. 11. 1956	723
15	United Bank	Pákistán	9. 9. 1970	818

Zdroj: Qatar National Bank, Doing Business with Qatar 2012

Pojišťovny:

Pojišťovny a jejich agenti provozují svoji činnost v souladu se zákonem č. 1 z roku 1966. Zákon rovněž uvádí minimální jmění společností.

Přehled hlavních pojišťovacích společností

	Pojišťovna	v majetku	založena
1	Qatar Insurance Co	Katar	1964
2	Qatar General Insurance	Katar	1978
3	Al Khaleej Insurance	Katar	1978
4	Qatar Islamic Insurance	Katar	1994
5	Atlas Assurance	Anglie	1966
6	Arabian Insurance	Libanon	1966
7	Libano - Swiss Insurance	Libanon	1966

8	National Insurance Co	Egypt	1969
---	-----------------------	-------	------

Zdroj: Qatar National Bank

1.7 Daňový systém

Katar nemá zavedenu daň z příjmu, neplatí se tu (zatím) DPH, silniční daň, v zemi se neplatí spotřební daně (kromě daně na alkohol, slazené nápoje a tabákové výrobky), ani není třeba platit zdravotní a sociální pojištění. Katar má zavedenu daň ze zisku pro korporace (korporátní daň), která se pohybuje v rozmezí 10 až 35 %. Daň ze zisku má řadu výjimek, jsou od ní osvobozeny např. podniky vzniklé jako přímé zahraniční investice. (viz. kapitolu 2.6.)

V rámci snahy přilákat zahraniční kapitál poskytuje Katar výhodné podmínky pro příliv zahraničních investic – levný plyn, elektřinu, nájemné pozemků, bezcelní dovozy zařízení podniků, bezcelní vývozy, ale také nulové daně ze zisku po určité předem schválené období (výjimka se uděluje na období 5–10 let), nedaní se rovněž platy cizinců – fyzických osob.

Na úrovni Rady pro spolupráci arabských zemí v Zálivu (Gulf Cooperation Council - GCC) byl odsouhlasen záměr zavést ve členských státech GCC DPH ve výši 5 %. Katar však zavedení DPH odložil na neurčito.

2. Zahraniční obchod a investice

Katar je mimořádně závislý na zahraničním obchodu. Exportu s 90 % dominuje zemní plyn ve formě zkapalněného zemního plynu (LNG), surová ropa, ropné deriváty a produkty petrochemického sektoru, zbytek tvoří umělá hnojiva, umělé hmoty, železo a ocel. Import pokrývá většinu potřeb země. Katar je země s otevřenou ekonomikou, která poskytuje výhodné podmínky k podnikání. V indexu globální konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (World Economic Forum - WEF), se Katar v roce 2018 umístil na 30. pozici ze 140 zemí.

Vývozní a dovozní režim je poměrně liberální. Zvláštnímu režimu podléhá pouze dovoz zbraní, munice, alkoholu, narkotik a pesticidů. Dováženy jsou z cca 40% stroje a zařízení, zejména automobily, vrtné soupravy, stavební stroje, zařízení pro chemický průmysl, z asi 15% potraviny a dále chemikálie a suroviny.

Katar by se pro zahraniční investory mohl stát slibným partnerem například díky svým lukrativním plynovým projektům a ochotě povolit cizím společnostem hrát určitou roli v jeho energetických projektech. Přestože stále platí investiční zákony ochraňující místní podnikatele, došlo začátkem roku 2019 k jejich novelizaci a liberalizaci. Dá se očekávat, že katarská vláda i přes uvolnění určitých zákonných omezení nebude mít ani nadále příliš chuť pouštět zahraniční investory do strategicky důležitých sektorů obranného průmyslu, těžby ropy a zemního plynu, ani do extrémně profitabilních sektorů stavebnictví a dopravy. Naopak v sektoru zemědělství, strojírenství, rybolovu, turismu, konzultačních a poradenských služeb a služeb obecně, se očekává větší míra benevolentnosti a možnost až 100% majetkového vstupu zahraničního kapitálu. Katarská národní strategie QNV2030 klade velký důraz na soukromý sektor, který by měl se státní podporou vybudovat průmyslovou základnu země zejména ve strategických a perspektivních high-tech sektorech. Katarští lídři si však uvědomují, že tohoto cíle nedosáhnou bez otevření země pro zahraniční kapitál a transferu zahraničních technologií a know-how.

Podkapitoly:

- 2.1. [Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- 2.2. [Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- 2.3. [Komoditní struktura](#)
- 2.4. [Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- 2.5. [Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- 2.6. [Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Vývoj zahraničního obchodu (v mld. USD)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (odhad)
Vývoz	126	77	57	67	84	75
Dovoz	31	28	31	30	33	33
Saldo	95	48	25	36	50	42

Zdroj: *Economist Intelligence Unit (EIU)*

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavními obchodními partnery jsou dovozci katarského plynu a ropy - Japonsko, Singapur, Itálie, Brazílie. Největším příjemcem zboží, exportovaného z Kataru je tradičně Japonsko. Dalšími významnými importéry katarských exportů jsou Jižní Korea, Singapur, Indie, Thajsko, Belgie, Španělsko. Ostatní katarské vývozy směřují především do Asie, arabských zemí a Austrálie.

Vedoucí místo mezi exportéry do Kataru drží Japonsko před USA, Německem, Itálií, Čínou, Jižní Koreou, Velkou Británií a Tureckem. Blokáda a embargo na Katar z června 2017, která doposud trvá, vyřadila KSA a SAE ze seznamu dodavatelů, a nahradila je novými, např. Ománem či Iránem.

2.3 Komoditní struktura

Vývozu jednoznačně dominuje zemní plyn (LNG), ropa a její deriváty a petrochemické produkty, které tvoří cca 90 % vývozu.

K nejdůležitějším položkám neropného vývozu patří: polyetylen, močovina, čpavek, organické a anorganické chemikálie, izolované vodiče, kabely, kovový šrot, a dále pneumatiky, mobilní jeřáby, krevety, parfumerie, nábytek, kovové konstrukce.

Komoditní struktura dovozu je mnohem rozmanitější. Dlouhodobě nejvýznamnější položkou dovozu jsou stroje (osobní automobily, dále letadla, náhradní díly), základní kovy, potraviny, chemikálie a stavební materiály (cement, stavební ocel) a optické přístroje. V kategorii strojů jsou zařízení ropných polí, zařízení pro rafinérie, zařízení elektráren, zařízení vodního hospodářství. Dále spotřební elektronika, drůbež, elektrorozvodní zařízení, rýže, chladicí zařízení, obuv atd.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Zejména pro zahraniční high-tech společnosti může být zajímavou možností podnikání v Kataru registrace společnosti v katarském vědecko-technologickém parku (Qatar Science and Technology Park – QSTP), kterému byl udělen status zóny volného obchodu. QSTP má za cíl podporovat rozvoj vědecko-technologické kapacity země, napomoci komercializaci výsledků aplikovaného výzkumu a transferu špičkových technologií a know-how do Kataru. Za tímto účelem do Kataru láká přední světové výzkumné a technologické společnosti a nabízí jim mnohé výhody, například poskytnutí špičkového zázemí a vybavení, daňové prázdny či bezcelní dovoz veškerého zboží a služeb.

Další možností je tzv. katarské finanční centrum, neboli Qatar Financial Centre (QFC), které je na katarské obchodní legislativě zcela nezávislé a podléhá pouze svému vlastnímu legislativnímu, daňovému a regulačnímu rámci. Ten je založen na britských a mezinárodních standardech a konvencích a operuje pod dohledem vlastních, nezávislých regulačních institucí a soudů. Podnikání v Kataru pod štítkem QFC se vyplatí zejména společnostem z oblasti bankovníctví, finančních služeb, pojišťoven, investičních a kapitálových fondů a dalších, návazných odvětví, jako je například audit, právní, účetní a daňové poradenství. V rámci QFC však podnikají i IT společnosti, realitní společnosti či různé marketingové, eventové či sportovní agentury. Jednoznačnou výhodou QFC je 100 % zahraniční vlastnictví společnosti, možnost repatriace 100 % zisků, a možnost mít sídlo kdekoli v Kataru.

Dále se v zemi nachází několik specializovaných zón volného obchodu, např. Ras Bufontas, která se nachází 6 km od mezinárodního letiště Hamad International Airport a je zaměřena na logistiku, či Umm AlHoul u nového přístavu Hamad

Port, která je koncipovaná jako obrovský sklad a překladiště zboží sloužící regionálnímu obchodu.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice směřovaly v Kataru tradičně převážně do ropných a plynárenských projektů. V této oblasti se angažují především americké společnosti jako Occidental Petroleum či British Gas, Gulfstream Resources, Chevron Corporation, atd. Velké investice směřovaly do projektů na zkapalňování plynu, průzkumu nových nalezišť plynu a ropy, atd.

Postupné otevírání katarského trhu a liberalizace investičních a obchodních zákonů však zahraničním investorům ztrávil i řadu dalších oblastí, například zemědělství, turismus, zdravotnictví, vzdělávání, průmysl, energetiku, či těžební průmysl (s omezeními). V rámci tzv. katarského finančního centra, neboli Qatar Financial Centre (QFC), které je na katarské obchodní legislativě zcela nezávislé a podléhá pouze svým vlastním pravidlům, v Kataru podniká a investuje řada zahraničních společností z oblasti bankovníctví, finančních služeb, pojišťoven, investičních a kapitálových fondů a dalších, návazných odvětví, jako je např. audit, právní, účetní a daňové poradenství. Jednoznačnou výhodou QFC je 100 % zahraniční vlastnictví společnosti, možnost repatriace 100 % zisků, a možnost mít sídlo kdekoliv v Kataru.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Rok 2019 se v Kataru nese ve znamení řady významných legislativních změn v oblasti zahraničních investic. Katařané novelizovali zákon o zahraničních investicích a poprvé umožňují i zahraniční vlastnictví nemovitostí v Kataru. V souvislosti s nadcházejícím mistrovstvím světa v kopané v roce 2022 to samozřejmě vytváří prostředí pro zajímavé investiční a obchodní příležitosti pro zahraniční firmy a podnikatele. Dne 7. ledna 2019 vyhlásil katarský emír, šejch Tamím bin Hamad Ál Thání, nový katarský zákon o zahraničních investicích („Zákon č. 1 z roku 2019 regulující investice ne-katarského kapitálu v hospodářských sektorech“), který má po vstoupení v platnost nahradit stávající zákon o zahraničních investicích č. 13/2000 z roku 2000. Řada pozorovatelů si od něj slibuje skutečně zásadní změny pro působení zahraničních investorů v zemi.

Nový investiční zákon především zavádí princip, že zahraniční („non-Qatari“) investoři mohou nově vlastnit až 100% katarských obchodních společností obecně ve všech oblastech a sektorech katarského národního hospodářství, s výjimkou těch oblastí a sektorů, které jsou z rozsahu působnosti zákona vyňaty. To je velká změna oproti stávajícímu zákonu z roku 2000, který stanovuje okruh (tzv. „positive list“) hospodářských sektorů, ve kterých se po schválení ministrem hospodářství povoluje 100% majetkový vstup zahraničního investora do katarských společností. K těmto sektorům patří zemědělství, turismus, zdravotnictví, vzdělávání, průmysl, energetika, či těžební průmysl, to vše za předpokladu, že je majetkový transfer v souladu s katarským rozvojovým plánem, a národními zájmy Kataru, které jsou definované jako optimální využití a rozvoj nerostných zdrojů, hospodářský růst země, transfer know-how do země a vytváření pracovních příležitostí s vysokou přidanou hodnotou pro katarské občany.

Nový investiční zákon by se měl v praxi vztahovat na většinu hospodářských činností a sektorů. Vyňaté z jeho působnosti jsou sektory bankovníctví, pojišťovnictví a zprostředkovatelské komerční agentury, které zákon explicitně uvádí v odstavci 4 (tzv. „negative list“). Kromě vyňatých hospodářských sektorů však může být rozsah působnosti nového zákona dále omezen rozhodnutím rady ministrů, která může na negativní seznam přidat další sektory. Dá se očekávat, že katarská vláda nebude mít příliš chuť pouštět zahraniční investory do strategicky důležitých sektorů obranného průmyslu, těžby ropy a zemního plynu, ani do extrémně profitabilních sektorů stavebnictví a dopravy. Naopak v sektoru zemědělství, strojírenství, rybolovu, turismu, konzultačních a poradenských služeb a služeb obecně, se očekává větší míra benevolentnosti a možnost až 100% majetkového vstupu zahraničního kapitálu. Konkrétní ustanovení by měly obsahovat

prováděcí předpisy, které mají být ministerstvem hospodářství přijaty v následujících týdnech až měsících, a jejichž přijetím nový zákon teprve vstoupí v platnost.

Smyslem nového zákona je přilákat do země zahraniční kapitál pro urychlení hospodářského rozvoje a dosažení ekonomické diverzifikace a modernizace katarské ekonomiky. Zákon spadá do rámce vymezeného dokumentem s názvem „Katarská národní vize 2030“, což je široce založený strategický modernizační plán emíra pro jeho zemi. Liberalizace a otevírání Kataru zahraničí se pak ještě výrazně urychlilo po červnu 2017, kdy na něj koalice sousedních arabských států uvalila obchodní embargo a pozemní, vzdušnou a námořní blokádu. Katar si v této situaci musel rychle najít nové cesty a partnery pro dodávky kritických komodit, např. vody, potravin, a dalšího zboží. Během několika měsíců se mu podařilo z větší části nahradit bývalé dodavatele novými, stále je však pod značným tlakem hledat si nové obchodní partnery a prezentovat se jako země s moderním a liberálním obchodně-investičním prostředím.

Tomu by mohla napomoci i další legislativní změna v zemi, která umožňuje cizincům v Kataru vlastnit nemovitosti v určitých vymezených oblastech katarského hlavního města Dauhá a jeho okolí. Prováděcí předpis zákona č. 16 z roku 2018 upravujícího vlastnictví a využívání nemovitostí v Kataru osobami bez katarského občanství („non-Qatari“), který byl schválen počátkem března tohoto roku, povoluje vlastnictví katarských pozemků a nemovitostí jak pro soukromé, tak komerční účely (vlastníkem se mohou stát i zahraniční obchodní společnosti či investičními fondy). Nový „pozemkový“ zákon tak otevírá cestu zahraničním realitním společnostem a fondům na katarský trh. Prováděcí předpis určil 10 oblastí, kde mohou cizinci vlastnit nemovitosti bez omezení a dalších 16 oblastí s vlastnictvím omezeným na 99 let. Další výhodou zákona je i to, že po dobu vlastnictví nemovitosti bude jejímu zahraničnímu majiteli v Kataru přiznán trvalý pobyt. I to by mohl být jeden z důvodů, proč si nemovitost v Kataru nově pořídít a užívat si mnohé z nesporných výhod této extrémně bezpečné a komfortní země, které movitým cizincům nabízí.

Ačkoliv je zapotřebí při implementaci nové legislativy v praxi počítat s určitým zpožděním, potenciální obchodní a investiční příležitosti budou pro zahraniční firmy zřejmě dostatečně lákavé pro podstoupení určitého rizika, zejména pokud by skutečně došlo k liberalizaci lukrativních sektorů, jako je např. stavebnictví či doprava, které v souvislosti s přípravou na MS v kopané v roce 2022 zažívají v Kataru obrovský boom. I sektory zemědělství, potravinářského průmyslu, turismu, strojírenského průmyslu či služeb však mohou být pro mnohé zahraniční – a i české – společnosti velmi lákavé, a to i pro segment malých a středních podniků (MSP). Přístup na katarský trh rozhodně pro české podnikatele a firmy nebyl nikdy jednodušší, a to i například kvůli zavedení přímého leteckého spojení Praha-Dauhá (v současnosti se jedná již o dva pravidelné lety denně), či díky zavedení bezvízového vstupu do země v létě 2017 pro občany 80 zemí světa, včetně ČR.

3. Vztahy země s EU

EU má se státy GCC od roku 1988 podepsanu smlouvu o spolupráci (Cooperation Agreement). Od roku 1990 probíhá jednání o vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a GCC, jednání dosud nebyla zakončena vzhledem k malé ochotě GCC otevřít svůj trh.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

[Delegace EU příslušná pro Katar](#) se nachází v Rijádu v Saúdské Arábii (Delegation of the EU to Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar and Saudi Arabia). Od druhé poloviny roku 2019 by měla sídlit delegace EU příslušná pro Katar v Kuvajtu.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Zahraníční obchod EU s Katarom za posledních 5 let (v mld. EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018
Vývoz z EU do Kataru	6,0	6,2	8,4	10,5	10,7
Dovoz z Kataru do EU	10,3	9,2	7,5	7,4	7,2
Bilance zahraničního obchodu	-4,3	-3,0	+0,9	+3,1	+3,5

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy Kataru s EU je zapotřebí vnímat v rámci širšího vztahu EU a seskupení členských států Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu (Gulf Cooperation Council - GCC). GCC sdružuje 6 států: Kuvajt, Saudskou Arábii, Bahrajn, Spojené Arabské emiráty, Katar a Omán. Obchodní výměna EU s GCC činí dlouhodobě kolem 4 % z celkového obchodního obrátu EU se světem. Obchodní výměna EU-GCC dosáhla v roce 2018 145 mld EUR, což bylo 3,7 % celkové výměny EU se světem. Z toho export byl 91 mld. EUR (4,7 % celkového exportu EU) a import 54 mld. EUR (2,7 % celkového importu). EU byla v roce 2018 nejvýznamnějším obchodním partnerem GCC s 15% podílem na celkovém obchodu. EU má se státy GCC kladné obchodní saldo, které v roce 2018 dosáhlo 38 mld. EUR. Mezi hlavní položky exportu EU patří potraviny, spotřební zboží, stroje a strojní zařízení, osobní automobily a chemikálie. Importy zahrnují převážně ropu a ropné produkty a chemikálie.

Oficiální spolupráce mezi GCC a EU se rozvíjí od roku 1988, kdy byl vytvořen základní institucionální rámec pro spolupráci s cílem zlepšit vzájemné hospodářské vztahy a podpořit obchod a investice. Užší institucionalizovaná spolupráce mezi EU a GCC měla přispět mimo jiné k zabezpečení dodávek ropy do Evropy a posílení hospodářského rozvoje a diverzifikace

ekonomik GCC. Jedním z hlavních cílů bylo uzavření dohody o volném obchodu mezi EU a GCC (EU-GCC FTA). Jednání o této dohodě o volném obchodu byla zahájena již v roce 1990, nicméně po opakovaných průtazích byla v roce 2008 jednání ze strany GCC zablokována, jelikož převládlo přesvědčení, že GCC již udělala příliš mnoho ústupků, aniž by to bylo ze strany EU adekvátním způsobem reflektováno. Více než třicetiletá spolupráce EU-GCC však i přes ztroskotání jednání o FTA přinesla pozitivní výsledky. Trhy států GCC se postupně stále více otevíraly výrobkům a investicím z EU, důsledkem čehož se v GCC uchytila celá řada menších i větších evropských značek a společností.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Informace o aktuálních EU projektech a programech pro státy GCC lze nalézt na internetových stránkách [Delegace EU v Rijádu](#).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Hospodářské vztahy ČR a Kataru nejsou zatíženy žádnými problémy. ČR vnímá Katar jako významný stát Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu (GCC), jako stát s ekonomickým potenciálem a jako zajímavého obchodního partnera. Perspektivními oblastmi pro posílenou česko-katarskou obchodní spolupráci jsou nejen tradiční české lázeňství a zdravotnictví (zejména oblast fyzioterapie), ale například i oblast zemědělství a potravinářství, výroba ekologických (recyklovaných) stavebních materiálů nebo například lehké strojírenství. V kontextu katarského úsilí o diverzifikaci ekonomiky a budování průmyslové základny high-tech odvětví, které mají zajistit životaschopnost katarské ekonomiky po odeznění ropné éry, mají šanci i vyspělé české technologické společnosti v oblasti strojírenství, elektrotechniky a elektroniky, ICT, a energetiky (zejména obnovitelné zdroje). Katarské státní fondy disponují obrovským kapitálem, který Katar investuje do nákupu klíčových strategických technologií a know-how a jeho transferu do země.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Katarom spočívá v podstatě ve vývozu ČR, jelikož vývoz Kataru do ČR je velmi malý. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje obchodní a platební bilanci ČR.

Obchodní výměna ČR s Katarom (v tis. USD)

	2014	2015	2016	2017	2018
vývoz	102 328	91 412	105 476	114 314	95 584
dovoz	11 534	8 453	9 956	14 272	12 611

Zdroj: statistiky MPO

Vzájemná obchodní výměna má stoupající tendenci od roku 2010. V roce 2017 dosáhla 128 586 tis. USD. V roce 2018 došlo k určitému ochlazení v souladu s celkovým oslabením obchodu s regionem GCC. Statistiku vzájemného obchodu do určité míry zkresluje reexporty, které dle odhadu katarské hospodářské komory (QCCI) činí kolem 10 % vzájemného obchodu.

V Kataru nejsou registrovány žádné české pohledávky. Platební styk s Katarom probíhá ve volné měně, a to v USD vzhledem k vazbě katarského riálu (QR) na USD.

S ohledem na dosavadní poměrně malou intenzitu obchodních styků převážně v oblasti spotřebního zboží, nebyly prozatím založeny žádné společné podniky. České firmy dosud nedokáží plně využít možnosti, které katarský trh nabízí. Pozornost je nutno věnovat projektům těžby a zpracování ropy a zemního plynu, projektům v infrastruktuře, stavebnictví, průmyslu, ale například i zemědělským projektům, které by mohly být vhodnou příležitostí pro české podniky.

K rozvoji vzájemných styků dochází v oblasti zdravotnictví. V Kataru jsou známy české lázně, jejichž služeb každoročně využívá až 500 hostů z Kataru. Na základě rozhovorů s českými krajany žijícími v Kataru má ZÚ Kuvajt rovněž informace o fungující rehabilitační klinice v Doha, která zaměstnává pouze český zdravotnický personál a zakládá si na tom svoji reputaci. Toto zdravotnické zařízení má údajně značný obchodní úspěch. V srpnu roku 2017 byla zřízena přímá letecká linka Dohá - Praha, které je realizována leteckou společností Qatar Airways.

V dubnu 2018 Katar navštívila delegace ČR vedená zástupcem náměstka Sekce mimoevropských zemí, ekonomické a rozvojové spolupráce Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ivanem Jančárkem. Součástí delegace byla i podnikatelská mise Hospodářské komory ČR vedená předsedou zahraniční sekce HK ČR, Iljou Mazánkem.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

K hlavním vývozním položkám patří osobní automobily, pneumatiky, nábytek, zařízení k automatickému zpracování dat, textilní výrobky, chladicí a mrazicí pulty, vybavení do koupelen, skleněné dlažební kostky, měřiče kapalin, elektrické kabely a nábytek.

Mezi dovozními položkami hrají prim polymery etylénu a dále se dováží elektrické rozvaděče, spínače a vypínače, kabely, žárovky s vláknem, hřebíky, šrouby, svorníky, matice, nýty, stroje a dopravní prostředky a předměty z plastů.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Poskytování služeb je zatím limitováno na lázeňskou péči, za kterou přijíždí zejména v letních měsících relativně vysoký počet katarských občanů (v posledních letech se počet lázeňských návštěvníků z Kataru pohybuje kolem 500 ročně).

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Kuvajt nemá informace o žádných investicích českých subjektů v Kataru, ani o žádných významných joint ventures mezi českými a katarskými společnostmi.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

- Dohoda mezi Českou republikou a Státem Katar o leteckých službách byla podepsána v průběhu návštěvy ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga v Kataru dne 18.1. 2012
- Dále jsou v jednání následující dohody mezi Českou republikou a Státem Katar:
 - Dohoda o ochraně a podpoře investic
 - Dohoda o zamezení dvojího zdanění

V roce 2017 bylo započato sjednávání bilaterální dohody o zamezení dvojímu zdanění. První kolo expertního jednání se konalo v Doha v říjnu 2017. Druhé kolo expertního jednání se konalo na podzim 2018 v Praze. Technická jednání byla tímto dokončena a dohoda je připravena k ratifikaci parlamentem. Co se týče dohody o ochraně a podpoře investic, počítá se se zahájením technických jednání na podzim 2019.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Stát Katar jako bohatá země není adresátem rozvojové pomoci, ale sám poskytuje pomoc buď přímo nebo účelově (pomoc Palestincům, pomoc Libanonu po válce v roce 2006, pomoc Darfúru, obětem zemětřesení a povodní v různých zemích atd.) anebo prostřednictvím různých mezinárodních organizací s celosvětovou nebo regionální působností. Výše rozvojové pomoci činí 0,7 % HDP ročně.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Stavebnictví:

Po získání pořadatelství MS světa v kopané v r. 2022 nastartoval Katar mohutný investiční boom. Do roku 2022 má být proinvestováno okolo 220 mld. USD na infrastrukturní projekty v oblasti dopravy, energetiky, vodního hospodářství a bydlení. Projekty zahrnují např. vybudování národního železničního systému včetně metra (25 mld. USD), rozšíření letiště až na kapacitu 50 mil. cestujících ročně (10 mld. USD), rozšíření kapacity přístavu (7 mld. USD), přemostění zálivu v hlavním městě (1 mld. USD). Čeští dodavatelé by se mohli uplatnit subdodávkami stavební, osvětlovací a klimatizační techniky, chladících zařízení, elektrických rozvodů, ocelových konstrukcí, osobních i nákladních výtahů, či stavebních a izolačních materiálů.

Ropný průmysl:

Těžba a zpracování ropy a zejména plynu zůstává přes určitou diverzifikaci stěžejním ekonomickým sektorem. Státní společnost Qatar Petroleum plánuje masivní rozšíření rafinerie na výrobu zkapalněného zemního plynu v Ras Laffan. Tento petrochemický komplex se po dostavbě v roce 2018 stane největším svého druhu na světě. Plánované investice mají přesáhnout 20 mld. USD. České firmy by se mohly uplatnit subdodávkami bežešvého potrubí, armatur, ventilů, pump, kompresorů a měřicí / řídicí techniky.

Automobily a dopravní technika:

Od roku 2002 probíhá export automobilů Škoda a dnes tvoří přes 7 % českých exportů do Kataru (vítězství v tendru na vozy taxislužby v Doha). V budoucnu by se zde v souvislosti s plánovaným rozvojem hromadné dopravy mohly uplatnit autobusy. Potenciál mají též nákladní automobily, stavební a speciální technika (čisticí a kropící vozy), náhradní díly k automobilům a pneumatiky.

Potraviny:

Katar dováží až 90 % potravin, přičemž jejich sortiment na zdejším trhu stále ještě zaostává za nabídkou ve vyspělých zemích. Z české produkce by uplatnění mohlo najít mléko (sušené a kondenzované), dětské výživy, nápoje a polévky v prášku, čokoláda a cukrovinky, produkty zdravé výživy, potravinové doplňky (omáčky, dochucovací přípravky) a podobně.

Spotřební zboží:

Trh se spotřebním zbožím má i v Kataru stabilně rostoucí tendenci, což ve spojení s masivní kupní silou místních spotřebitelů vytváří potenciál pro české dodavatele. I zde je důležitější než cena výrobku jeho image, originalita a zajímavost. Potenciál zde má české sklo (nápojové i dekorativní), šperky a bižuterie, kosmetika (péče o pleť, make up), luxusní textil (šaty, krajky, lemovky, výšivky), bytové doplňky, umělé květiny, umělecká díla (obrazy, sochy), hudební nástroje a designový nábytek.

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Perspektivními položkami jsou položky z oborů a odvětví identifikovaných v Mapě oborových příležitostí (MOP) - viz předchozí kapitola. Základním pilířem katarské ekonomiky samozřejmě v dohledné době zůstává další rozvoj ropného, petrochemického a plynárenského průmyslu a export LNG. Příležitosti se rýsují i v oblasti alternativních a obnovitelných zdrojů, případně pro dodavatele environmentální techniky - sběr a spalování odpadků, čističky vody pro obyvatelstvo i pro rozvíjející se turistický průmysl a zemědělství. Při prudkém rozvoji v oblasti realit je široké pole uplatnění i u stavebních projektů, zejména projektové činnosti, dodávkách stavebních materiálů (či místní výroba ekologických a recyklovaných stavebních materiálů) a techniky i elektrovybavení a zabezpečovací techniky. Perspektivními oblastmi pro posílení česko-katarskou obchodně-ekonomickou spolupráci jsou dále nejen tradiční české lázeňství a zdravotnictví (zejména oblast fyzioterapie), ale například i oblast zemědělství a potravinářství v souvislosti s již zmíněnou snahou Kataru dosáhnout větší míry potravinové bezpečnosti.

Katarský úřad pro veřejnou výstavbu (Ashghal) pracuje na dlouhodobých programech modernizace dálničních a silničních sítí, soustavy tunelů, kanalizačních sítí, systému čističek odpadních vod a dalších součástí městské a příměstské infrastruktury Doha. Součástí těchto komplexních plánů je například i pětiletý rámcový kontrakt na provoz, údržbu, modernizaci a rozšíření inteligentních dopravních systémů (dopravní telematika) v hodnotě přesahující 4 mld. Kč, či rámcový kontrakt na údržbu a modernizaci soustavy čističek a kanalizačních sítí v Doha a okolí. Na těchto kontraktech v hodnotě miliard USD by se například mohly podílet i české společnosti.

Katarská vládní strategie diverzifikace národní ekonomiky vychází z předpokladu, že za pomoci koncentrované státní podpory pro budování high-tech průmyslové základny země bude postupně možné čím dál větší část zahraničních dodávek high-tech produktů nahradit dodávkami domácími. Za tímto účelem v Kataru v současnosti probíhá paralelně několik velkoryse dotovaných iniciativ, jejichž cílem je stimulace domácího soukromého sektoru, který má do země přilákat špičkové zahraniční vědecko-technologické firmy za účelem transferu technologií a know-how do Kataru. Tyto katarsko-zahraníční joint-ventures jsou státem finančně štědře dotovány, např. prostřednictvím Katarské rozvojové banky (Qatar Development Bank – QDB), která může poskytnout až 80 % kapitálu společného podniku. Při budování domácí průmyslové high-tech základny Kataru mají šanci i vyspělé české technologické společnosti v oblasti strojírenství, elektrotechniky a elektroniky, ICT, kybernetiky a energetiky.

Příležitosti samozřejmě v neposlední řadě skýtá i katarské pořadatelsví MS v kopané v r. 2022, při kterém by se české společnosti mohly uplatnit v roli subkontraktorů a dodavatelů. Jen dopravně-infrastrukturní stavby budované v souvislosti s MS v kopané 2022 přijdou katarský stát na cca 96 mld. USD, další desítky miliardy budou vynaloženy na související výstavbu komerčních a rezidenčních kapacit. Celkově by stavební boom v souvislosti s MS v kopané měl výrazně napomoci modernizovat zemi dle Národního generálního plánu do r. 2032. Tento plán zahrnuje řadu dalších infrastrukturních projektů, jako např.: národní železniční systém včetně metra za 25 mld. USD do r. 2025, letiště za 10 mld. USD do r. 2027 pro 50 mil. cestujících ročně, přístav za 7 mld. USD do r. 2027, 12 km přemostění zálivu v hl. městě za 1 mld USD do r. 2014, opravu starých a vybudování nových silnic, nové domy a byty, 9 nových a 3 rekonstruované fotbalové stadiony s klimatizací, hotely, železniční most mezi Katarom a Bahrajnem. To vše bude impulsem pro katarskou ekonomiku poté, až velké plynové projekty budou ukončeny.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Katar](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Katar není klasickou veletržní destinací. V místě pořádané „veletrhy“ nemají mezinárodní přesah, jsou malého rozsahu a

jsou zaměřeny především na prodej spotřebního zboží koncovému zákazníkovi. Veletrhy spotřebního zboží jsou pořádány většinou v únoru a v březnu. Dominantním pořadatelem je [Qatar National Convention Centre](#).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

České zboží obecně má na katarském trhu šanci na úspěch, musí však být cenově konkurenceschopné, originální a inovativní, musí se jednat o vyspělé technologie a systémy, a prodej musí být doprovázen špičkovou reklamní a marketingovou kampaní, aby ve velké konkurenci místního trhu zboží nezapadlo. Katarský trh je vysoce saturovaný - o obchody se zde ucházejí špičkoví výrobci z celého světa. Specifikem místního podnikatelského prostředí přitom je (stejně jako v případě ostatních států GCC) skutečnost, že zahraniční podnikatelské subjekty nemohou na trh vstupovat napřímo, ale výhradně - až na určité výjimky - prostřednictvím místního zprostředkovatele či obchodního partnera. Musí se přitom ze zákona jednat o katarského občana, který by v zásadě měl vlastnit minimálně 51 % společného podniku. V případě pouhého prodeje/distribuce zboží prostředník ze zákona nutný není, v praxi však většina firem i v tomto případě většinou využívá místní agenty či distributy s příslušnými licencemi, marketingem a znalostí místního trhu a prostředí, případně do země vyšle svého obchodního zástupce.

Podkapitoly:

- 6.1. [Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej](#)
- 6.2. [Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu](#)
- 6.3. [Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku](#)
- 6.4. [Požadavky na propagaci, marketing, reklamu \(využití HSP\), významné veletrhy a výstavy v teritoriu](#)
- 6.5. [Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- 6.6. [Trh veřejných zakázek](#)
- 6.7. [Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka](#)
- 6.8. [Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk\(y\), státní svátky, pracovní a prodejní doba](#)
- 6.9. [Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria \(oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince\)](#)
- 6.10. [Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR](#)
- 6.11. [Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU](#)

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Legislativa státu ukládá mít na jakoukoli hospodářskou aktivitu v zemi místního agenta, případně založit (stát se podílníkem) obchodní společnost. Hospodářskou aktivitou je míněno provozování distribučních, produkčních nebo jiných hospodářských center zahraničních firem. Dále se jedná o účast zahraničních firem ve veřejných tendrech. Pro přímou dodávku zboží katarskému odběratelskému subjektu agent ze zákona není nutný. Nutno zdůraznit, že výběr vhodného partnera je prvním a rozhodujícím krokem každého subjektu při vstupu na katarský trh.

Agent je ustaven uzavřením exkluzivní agenturní smlouvy a za předem domluvenou provizi realizuje prodej a distribuci zboží či služeb zahraniční společnosti na místním trhu. Tato právní forma, které hojně využívají české i jiné zahraniční společnosti, nevyžaduje ustavení žádné právní entity v Kataru, a je z tohoto hlediska velice přístupná a vhodná zejména pro pouhý prodej/distribuci zboží či služeb v zemi. Komplikace mohou nastat při nutnosti například vyslat zaměstnance zahraniční společnosti za účelem různých školicích aktivit, provedení prací či údržby zařízení přímo v Kataru.

Zahraněční investoři či podnikatelé přicházející do Kataru pro své podnikatelské záměry nejčastěji využívají obdoby v Čechách dobře známé s.r.o., v místním prostředí známé jako tzv. „Limited Liability Company“, neboli LLC. Na rozdíl od českého prostředí však v Kataru až na výjimky musí být jedním z partnerů v LLC katarský občan, který by v zásadě měl vlastnit minimálně 51 % společnosti. Jedním z hlavních důvodů pro založení LLC je pro mnoho zahraničních investorů a podnikatelů skutečnost, že podíl na zisku společnosti nemusí korespondovat s podílem na vlastnictví společnosti. Je tedy možné domluvit se například na rozdělení zisků společnosti v poměru 90 % pro zahraničního partnera, 10 % pro katarského partnera nezávisle na rozdělení podílů vlastnictví. Zahraniční partner i přes menšinový vlastnický podíl ve společnosti může mít dominantní vliv na každodenní chod společnosti i důležitá firemní rozhodnutí, například jmenování

výkonného/generálního ředitele a vedení společnosti, investiční a obchodní rozhodnutí, a jiná zásadní rozhodnutí. Počet vlastníků – partnerů – ve společnosti může být 1 – 50 a při založení není požadován žádný minimální kapitál společnosti.

Další právní formou podnikání, kterou zahraniční společnosti a investoři při svých podnikatelských aktivitách v Kataru využívají, je založení tzv. dočasné pobočky společnosti. Výhodou dočasné pobočky je skutečnost, že ji lze bez problémů 100% vlastnit zahraničním subjektem, a tudíž není zapotřebí katarského partnera. Existence dočasné pobočky je vázána na získání kontraktu u státní či polostátní katarské entity, a vypršením či ukončením kontraktu zaniká, ačkoliv je možné i prodloužení či převod na jiný, například návazný kontrakt. Kromě toho spočívají nevýhody dočasné pobočky také v tom, že klient je ze zákona povinen zadržet 10 % z veškerých plateb kontraktorovi v takzvaném zadržovacím fondu, ze kterého jsou kontraktorovi prostředky uvolněny až po úspěšném dokončení kontraktu. V případě jakýchkoliv problémů či sporů, například ohledně nedostatků provedených prací či podobně, zůstávají zadržené prostředky až do vyrovnání u klienta.

V případě, že zahraniční společnost získá vícero kontraktů od několika klientů, doporučuje se založit tzv. mezinárodní inženýrsko-poradenskou kancelář, neboli (International Engineering Consultancy Office – IECO), která umožňuje trvalé působení v zemi. Velkou výhodou IECO oproti dočasné pobočce je skutečnost, že odpadá zákonná povinnost klienta zadržovat 10 % plateb kontraktorovi. Variací na pobočku zahraniční společnosti v Kataru je obchodní zastoupení či kancelář, tzv. Representative Trade Office (RTO). RTO má však zákonem velmi úzce vymezené pole působnosti – nelze jej například využít pro import zboží či služeb, ani pro obchodní operace s cílem vytváření zisku. V praxi tak RTO slouží zejména pro marketingové a reklamní účely zahraniční společnosti v Kataru, například v období ještě před získáním kontraktu.

Dalšími možnostmi podnikatelského vstupu na katarský trh jsou například kapitálový vstup do katarské akciové společnosti, založení pobočky společnosti pod záštitou katarského vědecko-technického parku či založení/registrace společnosti v tzv. katarském finančním centru.

Zejména pro high-tech společnosti může být zajímavou možností podnikání v Kataru registrace společnosti v katarském vědecko-technologickém parku (Qatar Science and Technology Park – QSTP). QSTP má za cíl podporovat rozvoj vědecko-technologické kapacity země, napomoci komercializaci výsledků aplikovaného výzkumu a transferu špičkových technologií a know-how do Kataru. Za tímto účelem do Kataru láká špičkové světové výzkumné a technologické společnosti a nabízí jim mnohé výhody, např. poskytnutí špičkového zázemí a vybavení, daňové prázdny či bezcelní dovoz veškerého zboží a služeb.

Autonomní svět podnikání se svými vlastními pravidly a soudy v Kataru představuje tzv. katarské finanční centrum, neboli Qatar Financial Centre (QFC), které je na katarské obchodní legislativě zcela nezávislé a podléhá pouze svému vlastnímu legislativnímu, daňovému a regulatornímu rámci, který je založen na britských a mezinárodních standardech a konvencích a operuje pod dohledem vlastních, nezávislých regulatorních institucí a soudů. Podnikání v Kataru pod štítkem QFC se vyplatí zejména společnostem z oblasti bankovníctví, finančních služeb, pojišťoven, investičních a kapitálových fondů a dalších, návazných odvětví, jako je např. audit, právní, účetní a daňové poradenství. V rámci QFC však podnikají i IT společnosti, realitní společnosti či různé marketingové, eventové či sportovní agentury. Jednoznačnou výhodou QFC je 100 % zahraniční vlastnictví společnosti, možnost repatriace 100 % zisků, a možnost mít sídlo kdekoli v Kataru.

Na základě zkušeností velvyslanectví ČR v Kuvajtu je zdaleka nejčastěji využívanou formou podnikání v Kataru uzavírání agenturních a distribučních smluv s místními subjekty. Zakládání např. LLC či firemních poboček je pak ze strany českých podnikatelských subjektů využíváno jen velmi zřídka. Změna a liberalizace obchodní a investiční legislativy v Kataru, ke které v posledních měsících a letech dochází, by tuto situaci však mohla postupně změnit, což by mohlo vést k nárůstu počtu v Kataru registrovaných společností s českým majitelem či spolumajitelem.

6.2 Dovození podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Katar je vázán jednotným celním sazebníkem Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu (Gulf Cooperation Council – GCC), který stanovuje společný vnější tarif ve výši 5% pro většinu zboží dováženého do států GCC. Osvobozeny od cla jsou některé základní potraviny, léky nebo zdravotnické prostředky. Na tabákové výrobky se vztahuje clo ve výši 100 %. U dodávek zboží z masa nutno přiložit tzv. Halal Certificate o tom, že zvíře, z něhož maso pochází, bylo zabito dle muslimského rituálu.

Začátkem roku 2019 došlo k uvalení speciální, tzv. daně z hříchu ("sin tax") na některé výrobky, které jsou vnímány jakožto škodlivé pro zdraví katarských obyvatel. Zejména se jedná o tabákové výrobky (100 % přírůžka), syčené a slazené limonády (50 %) a energetické nápoje (100 %). Dále byla v lednu 2019 zavedena 100% přírůžka i na alkoholické nápoje, čímž se dále zvýšily již tak vysoké ceny za alkohol, který se prodává ve specializovaných obchodech s alkoholem a 5* hotelech (ty mají většinou hotelový bar, klub či diskotéku). Zboží obsahující minimálně 50% komponentů ze zemí GCC je dováženo bezcelně. K zboží musí být přiložena faktura, položkový seznam a certifikát původu.

Aktuální celní informace naleznete na internetových stránkách **katarské celní správy**:

General Authority of Customs

Tel.: +974 444 57 457

E-mail: Info.PR@customs.gov.qa

Web: <http://www.customs.gov.qa/eng/contact.php>

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zástupci, výhradní dovozci:

Katarský trh je velmi přitažlivým terčem zájemců o vývoz, což způsobuje vysoký konkurenční tlak. Domácí subjekty chráněné místním zákonodárstvím mají tendenci trh maximálně monopolizovat v zájmu dosahování co nejvyšších marží. K monopolizaci používají nástroje zákonné povinnosti cizích subjektů spolupracovat se subjekty katarskými. Obecně je zde zaveden systém výhradních zástupců. Nejčastějším požadavkem dovozce je exkluzivita obchodování na dobu alespoň 1 roku.

Formy obchodního podnikání:

Žádný cizí subjekt nesmí provozovat jakoukoliv hospodářskou aktivitu v zemi bez katarského agenta (viz výjimky v kapitole 2.6.). Pro hospodářskou aktivitu na místě je nutno zvolit některou z forem společného podnikání, u nichž společným prvkem je, že katarský partner musí mít většinový podíl a firma je zapsána na jeho jméno v obchodním rejstříku ministerstva obchodu. Formy obchodního podnikání upravuje Commercial Companies Law č. 11 z r. 1962 a č. 11 z r. 1981. Ze zákona existuje řada výjimek - viz čl. 2.6.

Podmínky pro zřízení kanceláře reprezentanta:

Většina silných agentů je ochotna výrazně pomoci při zřizování kanceláře reprezentanta v zemi, protože mu odpadnou náklady na vedení této agendy u jeho firmy, jeho zaměstnancem, v jeho prostorách apod. Lze požadovat bezplatné poskytnutí kanceláře, případně ubytování pro reprezentanta nebo alespoň finanční spoluúčast na nákladech. Zřízení kanceláře i bez pomoci agenta (vždy jsou nutná minimálně jeho potvrzení a razítka) není složité. Agent nebo hotel musí sponzorovat vízum pro cizince. V dalších krocích nejsou mimo sponzorství žádná omezení.

Náklady na zřízení kanceláře - vybrané základní položky:

Kancelář s příslušenstvím v průměrné lokalitě: cca 24 000 USD/rok (1 místnost, kuchyňka a příslušenství, mimo centrum) nebo průměrná vila v průměrné lokalitě (několik vyslaných reprezentantů i s bydlením, cca obvyklá 2-3 podlaží, hala + cca 10 pokojů a 3-5 příslušenství) za cca 50-80 000 USD/rok (včetně elektřiny, vody a údržby zabudovaného zařízení, nevyhnutelného chlazení a topení, vybavení kuchyňskou linkou, sporákem a lednicí).

Plat reprezentanta: zástupci cizích firem dle obrátu se v průměru pohybují v platových relacích 50 000 až 150 000 USD ročně + bydlení a automobil zdarma.

Byt reprezentanta: byty v komplexech s bazénem a sportovním zařízením se pohybují v relacích - 3 pokojový byt cca 40 000 USD/rok (4-5 pokojové byty 50-70 000 USD/rok) s elektřinou, vodou, údržbou zabudovaných částí).

Pronájem automobilů: např. Honda 1500 ccm činí nyní roční pronájem v měsíčních platbách celkem 8 000 USD/rok (neomezená kilometráž, plné pojištění, údržba s právem vůz kdykoliv vyměnit za jiný kus), dále Toyota Camry dtto za 12 100 USD/rok.

Další náklady:

- cena benzínu Super je cca 8,9 Kč/litr
- telefon/fax: roční poplatek 260 až 400 USD
- mobilní telefon: přístroj od 100 USD, roční poplatek 230 USD, místní hovory 0,2 USD/min

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Z propagačních médií je nejčastěji používána vývozci (resp. jejich místními agenty) inzerce v tisku. Propagaci zboží v médiích obecně není věnováno tolik prostoru jako v Evropě či jiných zemích. Častou formou propagace jsou u spotřebního zboží předváděcí či výstavní akce (ochutnávky v supermarketech apod.).

Obecně lze charakterizovat požadavky na propagaci podobně jako v zemích Evropy. Nejběžnější je propagace v denním tisku (inzerát 1/8 standardní novinové stránky kolem 450 USD černobílě, s obrázkem a logem, 1 vydání zpravidla do dvou dnů od podání). Propagace v televizi není tak rozšířená. K zaměření na segment starších spotřebitelů je nutno, zejména pro ženy, použít arabskou mutaci. Oblíbené jsou výstavy zboží s prodejem na místě.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Patentová ochrana je poskytována systémem registrací pro počáteční období 10 let, dále může být požádáno o prodloužení patentu na období dalších 5 let. Je možno si nechat patenty také licencovat. Obchodní značku je možno dát zaregistrovat na období 10 let a obnovit na dalších 10 let. Pokud není značka používána více než 5 let, může se zainteresovaná strana obát na soud se žádostí o zrušení obchodní značky pro původního registranta. Registrace dává vlastníkově exkluzivní právo užívat ochranné značky na zboží či služby, na které je registrována.

Zákon upravující problematiku ochrany duševního vlastnictví č. 7 byl uveden v platnost v roce 2002, nahrazující původní zákon č. 25 z roku 1995. Dle zákona je ochrana poskytována na původní literární a umělecká díla, bez ohledu na hodnotu, kvalitu, účel či způsob uměleckého ztvárnění těchto děl. Ochrana je na tato díla:

- knihy, brožury a jiné tiskoviny

- díla, předložená v ústní podobě jako přednášky, projevy, kázání apod.
- divadelní a hudební práce
- choreografické a pantomimické provedení
- audovizuální práce
- fotografická a podobná díla
- počítačové programy a pod.

Zákon upravuje také tresty za porušení, kterými mohou být pokuty od 30 000 do 100 000 QAR /8 240–27 500 USD/ a tresty vězení v trvání 6–12 měsíců.

Zákon je spravován Autorským úřadem.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány ve formě tendrů a jsou ze zákona uveřejňovány na internetových stránkách katarského ministerstva financí. V roce 2016 byl přijat nový zákon o veřejných tendrech (Law no. 24 of 2015 on Regulation of Tenders and Auctions), kterým byla zrušena dosavadní praxe, kdy o tendrech rozhodoval Central Tenders Committee a Local Tenders Committee v závislosti na výši hodnoty tendru. Nový zákon systém decentralizoval a nyní o tendrech rozhodují jednotlivé vládní instituce, které je vypisují, resp. jejich vlastní výběrová grémia. Celý proces formálně zajišťuje a dozoruje ministerstvo financí, na jehož [internetových stránkách](#) lze informace o všech tendrech dohledat on-line. Přihlásit se do tendru mohou většinou pouze již registrované společnosti. Někdy je vyžadováno, aby společnost, příp. její produkty, byly na tzv. "vendors list".

Celý tendrový proces vyžaduje silného agenta schopného zvládnout nepsaná pravidla hry a úspěch zejména u investičních celků spočívá v dlouhodobém etablování vyslaného představitele firmy.

Vzhledem k ostré konkurenci je nutno věnovat i formální stránce mimořádnou pozornost. Prospekty předávat v arabské nebo anglické verzi, cenovou kalkulaci CIF nebo CandF Katar v USD. Pro získání pevného spojení je v oblasti nutný dlouhodobý osobní kontakt.

V zemi je málokdy používáno odvolání na Incoterms, nebo jiné obecné dodací podmínky. Velká část úpravy vazeb je ponechána na důvěře partnerů. Značnou váhu mají dohody o podmínkách obchodu uzavřené ústní formou. Obecně shrnuto katarské subjekty nejsou většinou ochotny věnovat se zdlouhavému „papírování“, spíše jsou zvyklé akceptovat některou z mnoha všestranně připravených nabídek.

ZÚ Kuvajt během uplynulého roku zaznamenal množící se pokusy o podvod na českých firmách s využitím fiktivních veřejných zakázek, podrobnosti viz v kapitole 6.7.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Katarský právní řád velmi málo upravuje smluvní obchodní vztahy. V praxi je ještě pořád značný podíl smluv založených na důvěře a bez písemného stvrzení, platí to ale hlavně pro dlouholeté partnery. Ani v tomto případě nelze tuto formu českým subjektům doporučit, jelikož v případě neshod není v zemi obchodní zákoník upravující jinak výslovně a písemně neupravené obchodní vztahy. U soudu není z čeho vycházet a posuzuje se spíše intuitivní stránka věci. Ne v legislativě, ale znalostí místních podmínek, projednáváním případů zásadně v arabštině, spočívá mizivé procento úspěchu cizinců i v

evidentně jasných hospodářských sporech.

Obchodní spory lze rovněž řešit prostřednictvím obchodní komory, která může sehrát roli soudce a napomoci vyřešení případu.

Většina dovozců v zemi akceptuje neodvolatelný dokumentární akreditiv jako nejlepší, nejobvyklejší a nejspolehlivější platební nástroj. Dokumentární inkaso (D/P) nelze doporučit vzhledem k dlouhé době dopravy zboží a možnosti změn v potřebách odběratele, resp. riziku odmítnutí zboží. Soudní nebo jiný spor s katarským subjektem je dlouhodobou a náročnou záležitostí.

! Varování !

ZÚ Kuvajt během uplynulého roku opakovaně zaznamenal pokusy o podvod na českých firmách. Podstatou podvodného jednání byla nabídka zprostředkování účasti ve (fiktivní) veřejné zakázce vyhlášené katarským ministerstvem s tím, že je předem nutno zprostředkovatelskému subjektu uhradit různé registrační a administrativní poplatky.

Upozorňujeme, že katarská ministerstva a státní instituce obvykle nevyužívají zprostředkovatelské privátní subjekty (obchodní agenty), aby oslovovali potenciální zájemce. Další podezřelou okolností jsou chybné údaje na oficiální dokumentaci (např. na rozhodnutí o vítězství v tendru). Nepřesně bývá uváděn název státu (Islamic State of Qatar místo správného názvu State of Qatar), název zadávajícího ministerstva (např.: Ministry of Endowments and Islamic Affairs místo správného Ministry of Awqaf and Islamic Affairs), popř. je uváděno neexistující telefonické či e-mailové spojení. Často je odkazováno na podvržené stránky neexistujících katarských státních institucí (oficiální instituce mají vždy koncovku internetové domény .qa).

V případě pochybností se firmy mohou obrátit na ZÚ Kuvajt s žádostí o posouzení, zda se nejedná o podvod.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Pracovní doba státních institucí je 7:00 až 14:00 od neděle do čtvrtka. Soukromý sektor pracuje od 8:00 do 12:00 a od 16:00 do 20:00 hod. Obchody jsou otevřeny od 8:00 do 12:00 nebo 13:00 a od 16:00 nebo 17:00 do 21:00 až 22:00, některé nepřetržitě. Dny pracovního volna jsou pátek a sobota.

Katar má množství pohyblivých **svátků**, jejichž přesné stanovení se určuje pouze několik dní předem muslimskými institucemi. Nejvýznamnějším pohyblivým svátkem, trvajícím cca 1 měsíc se zkrácenou pracovní dobou a výrazně omezenou výkonností v důsledku půstu od východu slunce do jeho západu, je svatý měsíc Ramadán. Vzhledem k omezené výkonnosti v průběhu Ramadánu se toto období k navazování obchodních kontaktů nedoporučuje.

Dalšími významnými svátky jsou:

- Den nezávislosti - 3.9.
- Státní svátek - 18.12.
- Eid Al-Fitr - pohyblivý svátek, trvá tři dny a navazuje na Ramadán
- Eid Al-Adha - následuje přibližně 70 dní po Eid Al-Fitr

Katar je muslimskou zemí, kde se neslaví Nový rok ani jiné křesťanské svátky.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování **aktuálních podmínek vstupu a pobytu** na území cizího státu je příslušný zastupitelský úřad daného státu. Ministerstvo zahraničních věcí ČR proto doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu Kataru ([katarské velvyslanectví v Berlíně](#)), který je příslušný i pro ČR, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

Čeští občané, cestující do Státu Katar jako turisté, obdrží po svém příjezdu do Státu Katar (letiště, pozemní přechod i přístav) tzv. vízum po příjezdu. Jde o bezplatné povolení vstupu do země. Jedinou podmínkou zůstává platný cestovní pas minimálně 6 měsíců od doby plánovaného opuštění Kataru.

Toto vízum může být jednorázovým vstupem na 30 dní pobytu (s možností prodloužení o dalších 30 dní) nebo vícestupňové vízum na 90 dní pobytu s dobou platnosti až 180 dnů. (Česká republika byla zařazena mezi 34 zemí, jejichž občané mohou pobývat v Kataru až 90 dní v rámci 180 dnů, o typu víza rozhoduje země původu žadatele.)

Imigrační úředník může při vstupu prověřovat způsob dopravy zpět z Kataru (např. zpáteční letenku) a dostatek finančních prostředků (funkční platební kartu nebo dostatečnou hotovost cestovatele).

Přihlašovací povinnost je splněna automaticky, jakmile cizinec překročí hranice, je zanesen do databáze imigračního úřadu, který po celou dobu jeho pobytu velice pečlivě sleduje délku pobytu v zemi. Jednoměsíční „visit visa“ je možno prodloužit o další měsíc, ovšem pokud se tak neučiní v dané lhůtě (minimálně 5 dnů před posledním dnem platnosti víza), za každý den bez platného víza se platí penále. Při odjezdu ze země je možné rovněž ze strany místních úřadů vymáhat úhradu veškerých pohledávek, např. zaplacení pokuty za dopravní přešůpek atd., protože veškeré údaje tohoto typu se soustřeďují v databázi centrálního imigračního úřadu. Podrobnosti případně naleznete na webové stránce Ministerstva vnitra Státu Katar (www.moi.gov.qa).

Dovoz drog, alkoholických nápojů, erotické literatury a videonahrávek, vepřového masa a výrobků z něho, jakož i veškerého zboží "made in Israel" je zakázán.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Katar je země závislá na zahraniční pracovní síle vzhledem k celkovému počtu místního obyvatelstva, které nestačí pokrývat potřeby země v jejich rozvojových programech. Pracovat lze v různých odvětvích průmyslu i služeb, ale pro cizince platí povinnost pracovního povolení. Toto pracovní povolení může však zajistit pouze místní sponzor, mající katarskou státní příslušnost, ať již osobně nebo jako katarská registrovaná firma.

Nejlepších podmínek pracovních včetně výše platu dosahují zejména odborníci z USA, Velké Británie, Německa, Francie a dalších západoevropských zemí - podmínky a odměna se významně liší jak dle oboru, tak i dle zaměstnavatele.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V Kataru je celá řada zdravotních zařízení, která jsou k dispozici rezidentům i návštěvníkům. Návštěvníci však musí za léčení ve státních nemocnicích platit. Rezidenti, kteří mají platnou zdravotní kartu (HMC Health Card), mají ošetření za nominální cenu. K dispozici je rovněž široká síť soukromých zdravotních zařízení.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Diplomatické styky mezi ČR a Katarem byly navázány 14. 10. 1990 (ČSFR), 1.1.1993 (ČR).

Pro Katar je akreditován ZÚ ČR v Kuvajtu.

Velvyslanectví ČR (Embassy of the Czech Republic)

Poštovní adresa: P.O.Box 1151, Safat 13012, Kuwait

Adresa: Al-Nuzha, blok 3, ulice 34, vila č. 13 (v bezprostřední blízkosti 3. okruhu)

Mezinárodní předvolba pro Kuvajt je 00965.

Telefonní číslo: 2252-9018 (informace)

Fax: 2252-9021

E-mail: kuwait@embassy.mzv.cz

Pracovní doba: neděle - čtvrtek od 8:00 do 16:00 hod.

ZÚ Kuvajt má diplomatickou, konzulární a obchodní působnost pro Stát Kuvajt i pro Stát Katar.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

- Odbor států Blízkého východu a severní Afriky MZV ČR, tel.: +420 224 182 470
- Odbor zahraničně ekonomických politik MPO ČR II, tel.: +420 224 85 2028

Czech Trade, Czech Invest, Czech Tourism ani Česká centra nemají v Kataru své zastoupení.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Emergency assistance (policie, požárníci, záchranná služba): 999 z jakéhokoli telefonního čísla v Kataru.
- Worldwide Emergency Number: 112
- Havárie vody a elektřiny: 991
- Informace o telefonních číslech: 180

Letiště Doha (předvolba pro Katar: +974):

- všeobecné informace: 465-6666
- informační přepážka: 465-6347
- odlety a přílety: 465-6347
- celní služba: 465-6408

Taxi a limuzíny:

- Al Fadhal Transport: 488-0177
- Fox Transport: 462-2777
- The Transport Co. (Al Mowasalat): 458-8888
- Karwa: 4588888
- City Limousine: 4442111

Půjčovny aut:

- Abdullah Abdulghani Rent-A-Car: 431-4469
- Al Muftah Rent-A-Car: 432-8100
- Al Sulaiman Rent-A-Car: 435-5477
- Budget: 468-5515
- Mannai Auto Rent: 455-8636
- National Car Rental: 487-1995
- Prestige Rent-A-Car: 447-7577
- Speedway Rent-A-Car: 442-1484

Banky:

- Ahli Bank of Qatar: 432-6611
- Arab Bank: 438-7777
- BNP Paribas: 437-8378
- Commercial Bank: 449-0222
- Doha Bank Ltd.: 445-6600
- HSBC: 438-2100
- International Bank of Qatar: 447-3700
- Qatar National Bank: 440-7407

Směnárny:

- Alman Exchange: 462-1450
- Alfardan Exchange and Finance: 440-8214
- National Exchange: 441-6403
- City Exchange: 443-5060
- Gulf Finance and Exchange: 441-5692
- Habib Qatar International Finance: 432-8853

Kurýrní služby:

- ARAMEX: 450-6611
- DHL: 458-7888
- FedEx: 466-1722
- TNT: 462-2262
- UPS: 432-2444

7.4 Internetové informační zdroje

Vláda:

- Ministerstvo zahraničních věcí: www.mofa.gov.qa
- Ministerstvo vnitra: www.moi.gov.qa
- Sekretariát pro rozvojové plánování: www.planning.gov.qa

Banky a finanční instituce:

- Qatar Central Bank: www.qcb.gov.qa
- Qatar National Bank: www.qnb.com.qa
- Qatar Financial Center: www.qfc.com.qa

Všeobecné informace:

- www.arab.net/qatar
- www.qatar-online.com
- www.qatardaily.com

Telekomunikace:

- Qtel: www.qtel.com.qa

Cestování a služby:

- www.qatarairways.com
- www.qatar.info.net
- www.explore-qatar.com
- www.hejleh.com/countries/qatar.html

Média:

- QNA - Qatar News Agency (hlavní tisková agentura): www.qnaol.net
- arabský deník Al-Watan: www.al-watan.com
- arabský deník Al-Sharq: www.al-sharq.com
- arabský deník Al-Raya: www.raya.com
- anglický deník Gulf Times: www.gulf-times.com
- anglický deník The Peninsula: www.thepeninsulaqatar.com
- televize Al-Jazeera: www.aljazeera.net

Hospodářská komora:

Obchodní komora Kataru je nejstarší obchodní komorou ve státech GCC (založena v r. 1963) a má velmi významné postavení. V představenstvu komory se střídají představitelé nejlivnějších obchodnických rodin. Obchodní komora Kataru má k dispozici základní informace o registrovaných firmách, jejich kapitálu, platnosti licencí, majitelích apod., ale také informace obecného obchodního charakteru.

Qatar Chamber

P.O.Box 402, Doha - Katar

tel: 974-455-9111

fax: 974-466-1693, 466-1697

e-mail: qcci@qatar.net.qa, info@qcci.org

Website: www.qatarchamber.com